

Justis- og
beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
19/741

Vår referanse:
19/00414-2

Sted, dato
Oslo, 06.06.2019

Svar på høring - Ny forskrift om pass og nasjonalt ID-kort

Nasjonalt ID-senter mottok på høring forslag til ny forskrift om pass og ID-kort 7. mars 2019. Våre innspill og kommentarer følger nedenfor.

§ 1-2 Politidirektoratets ansvar og oppgaver

Bestemmelsen slår fast at Politidirektoratet er kvalifisert tilbyder av tillitstjenester og eID etter Europaparlamentets- og rådsforordning 910/2014 (eIDAS-forordningen) med tilhørende gjennomføringsrettsakter.

Siden bestemmelsen skal klargjøre ansvar og oppgaver, kan departementet vurdere om bestemmelsen også skal klargjøre hvilke myndigheter som er pålagt forvalteransvar og tilsynsoppgaver ved anvendelse av regelverket. Direktoratet for forvaltning og ikt (Difi) er ansvarlig for første del av forordningen om elektronisk identifisering, og forvalter «Rammeverk for autentisering og uavviselighet i elektronisk kommunikasjon med og i offentlig sektor», mens Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er utpekt som tilsynsmyndighet for andre del av regelverket om tillitstjenester. Med den fragmenterte ID-forvaltningen vi har i Norge, er det viktig å klargjøre og synliggjøre ansvar for oppfølging av regelverk og tilsyn.

§ 1-4 Forholdet til internasjonale forpliktelser

Bestemmelsen oppgir at pass skal utstedes i samsvar med standarder og anbefalinger fastsatt av ICAO. Siden standarder og anbefalinger endres hyppigere enn lov og forskrift, kan det være grunnen til at bestemmelsen ikke spesifikt opplyser hvilke standarder og anbefalinger dette gjelder, i så fall bør disse i det minste omtales i instruks og retningslinjer.

Nasjonalt ID-senter mener «[ICAO TRIP Guide on Evidence of Identity](#)» i større grad burde vært sikret aktiv bruk i identitetskontrollen ved passutstedelse. Denne anbefalingen angir styrende prinsipper for å fastsette og validere identitet, nemlig prinsippene om 1) ekte identitet (eksisterer og lever), 2) knytning mellom ekte identitet og person og 3) at personen aktivt bruker identiteten. Dette er overordnede prinsipper som skal sikre ensartethet og kvalitet i identitetskontrollen. Vi ser gjerne at departementet i forskriften inkludere slike styrende prinsipper for gjennomføring av identitetskontrollen ved passutstedelse (og eventuelt for nasjonalt ID-kort). Vi kommentere dette ytterligere i bestemmelse til § 2-4.

§ 2-3 Personlig oppmøte

I kommentar til bestemmelsen om personlig oppmøte i avsnitt 3.2.3.2, foreslår departementet at kravet til personlig oppmøte hos passmyndighetene i særlige tilfeller kan fravikes etter retningslinjer som fastsettes av Politidirektoratet. Begrunnelsen er at det i enkelte situasjoner kan være nødvendig å innlevere søknad om pass ved honorær utenriksstasjon, som ikke er bemyndiget til å behandle passaker.

Vi oppfatter dette slik at søknaden kan fremmes ved honorær utenriksstasjon, men at den deretter oversendes en bemyndiget utenriksstasjonen for behandling. Ved innlevering av søknad om pass ved en honorær utenriksstasjon, forutsetter vi at det skal gjennomføres en personkontroll og kontroll av andre identitetsopplysninger, når den stedlig honorære utenriksstasjonen har de beste forutsetninger for å sjekke disse. Selv om unntaksadgangen er ment å være snever, vil en svakere ID-kontroll ved de honorære utenriksstasjonene åpne for kalkulert misbruk, slik at de fungerer som et «smutthull».

§ 2-4 Godgjøring av identitet

Etter foreslått bestemmelse vil identiteten anses godtgjort dersom det «*ikke er tvil om at dokumentene og andre opplysninger verifiserer søkers identitet*». Vi mener vilkåret ikke er godt formulert, både ut hva som forstås med verifisering i den alminnelige språkbruken og slik begrepet blir brukt i nasjonale og internasjonale retningslinjer/standarder for kontroll av identitet. Verifisering betyr at en opplysning blir prøvd mot og bekreftet av en pålitelig kilde (eksempelvis biometrisk sammenligning mot offentlig identitetsbevis eller database, søk i offentlige registre, ekthetskontroller av offentlige identitetsdokumenter osv.). Slik bestemmelsen er formulert gir den rom for å stille spørsmål ved selve verifiseringen. Dette samsvarer ikke godt med bruken av begrepet verifisere, som altså innebærer at en påstand eller opplysning enten blir bekreftet eller avkreftet hos en kilde som blir ansett å være pålitelig. Det kan foretas ulike undersøkelser for å understøtte påstand om identiteten, men

ikke alle undersøkelser er egnet til å verifisere påstanden. Et forslag til formulering kan være:

Identitet anses godtgjort dersom undersøkelser av dokumenter og opplysninger verifiserer søkers identitet.

Forskriften legger opp til at identiteten *skal* verifiseres. Dermed ser departementet bort fra at det i enkelte tilfelle ikke er tilgjengelig et tilfredsstillende grunnlag for verifisering. Departementet bør ta høyde for slike tilfeller i forskriften. Spørsmål blir da om innleverte dokumenter og opplysninger kan legges til grunn i identitetskontrollen, og intervjuet blir desto viktigere for å undersøke identitetsopplysningene nærmere. Eksempel på slike tilfeller er der søker om pass tidligere har vært asylsøker, siden blitt norsk statsborger, og der opplysningene om identitet ikke er blitt bekreftet mot kilder i hjemlandet. Passmyndighetene i nevnte eksempler og i tilsvarende saker, må legge til grunn den identiteten som utlendingsmyndighetene har lagt til grunn for innvilgelsen av statsborgerskap, altså selv om identitet ikke er verifisert.

Det er viktig å skille mellom verifisering og andre undersøkelser som understøtter opplysningene om identitet, men som ikke med sikkerhet bekrefter eller avkrefter dokument eller opplysning om identitet. Nasjonalt ID-senter anbefaler å definere begrepet *verifisere* i forskriften, siden dette er et begrep som ikke har ensartet forståelse og bruk hos passmyndighetene (politiet).

I bestemmelsen står det at det for mindreårige som ikke tidligere har hatt pass eller nasjonalt ID-kort, må det fremlegges original fødselsattest. Nasjonalt ID-senter gjør oppmerksom på at Skatteetaten med innføring av digital skatteattest, legger til grunn at virksomheter som etterspør fødselsattest kan gjøre direkte oppslag i folkeregisteret eller godta den digitale bekreftelsen. Nasjonalt ID-senter mener denne ordningen gir vel så god dokumentasjon på identitet, så lenge fødselsattesten kommer i papirformat som har liten grad av beskyttelse mot forfalskning. Det bør derfor ikke være et absolutt vilkår at det skal fremlegges fødselsattest. Muligheten for å etterspørre annen dokumentasjon på identiteten til mindreårige ved søknad om pass, bør opprettholdes. Jo bredere dokumentasjonsgrunnlaget er for at identiteten er virksom, eksempelvis dokumentasjon som bekrefter barnehage- eller skoletilhørighet, desto bedre er grunnlaget for å kunne utelukke at registreringen av barnet i folkeregisteret kan være basert på juks, noe som har forekommet.

Departementet har bedt om innspill på om ordningen med skriftlig forsikring skal videreføres. Nasjonalt ID-senter mener skriftlig forsikring kan være aktuelt til bruk for å understøtte påstand om identitet der eksempelvis voksenpersonen søker om pass for første gang, der øvrige identitetsbevis som fremlegges er utilstrekkelige, og der det heller ikke

eksisterer ansiktsfoto eller biometri i systemene som kan bekrefte at personen er den han/hun utgir seg for. Da vil en skriftlig forsikring gi passmyndigheten et dokumentasjonsgrunnlag. Vi mener imidlertid at en skriftlig forsikring alene sjelden vil være tilfredsstillende. Intervju og dokumentasjon som viser at identitet er i aktiv bruk blir viktige i vurderingen av om oppgitt identitet er riktig.

For øvrig mener vi departementet kan vurdere å fastsette i forskriften flere krav til hvem som kan levere skriftlig forsikring, som kommer i tillegg til at vedkommende må være myndig og norsk statsborger. Vi tenker eksempelvis på at personen ikke bør ha en nær relasjon til søker.

§ 2-8 Krav til ansiktsfoto

Innlevering av bilde må forbli en unntaksregel og praksisen for dette bør være streng. En praksis der søker kan innlevere foto, øker risikoen for juks: morfing av bilde, personen med den identitet som passet skal utstedes i innleverer bilde av en annen person eller en imposter innlever bilde av seg selv og får utstedt pass i en annens identitet. I unntakstilfellene når innlevering av foto tillates, må krav til personlig fremmøte og grundig kontroll av bilde mot person få særskilt oppmerksomhet.

Når det gjelder spørsmål om synlige ører, har Nasjonalt ID-senter per i dag ikke særskilt kompetanse som kan underbygge viktigheten av ører i en ansiktssammenligning. Vi mener imidlertid kontrollhensynene bør veie tungt og det er en viktig påpeking at ørene gir mye informasjon og er lite utsatt for endring.

§ 2-10 Krav til navnetrekk

Departementet skriver i kommentarene i avsnitt 3.2.6.2 om krav til signatur, at en persons signatur kan brukes som kontrollelement ved tvil om knytning mellom den som fremviser dokumentet og selve dokumentet, og krav til signatur blir foreslått videreført i en egen bestemmelse, som også omfatter nasjonalt ID-kort.

Signaturen er dynamisk, og under stadig og naturlig utvikling. Videre er det en rekke ytre faktorer som spiller inn, som dagsform, mental og fysisk helsetilstand, medikamentbruk, rus, skrivestilling/-underlag/-redskap/-omgivelser osv. En signatur på en digital skriveflate vil ofte ikke representere skriverens naturlige skrift, og den vil normalt neppe heller være særlig konsistent. Den vil heller ikke vise/vise dårlig viktige elementer, som trykkvariasjoner, umotiverte stopp, skriveretning osv.

Det å sammenligne en digitalt opptatt signatur med en signatur skrevet på papir har store begrensinger, og er ikke hensiktsmessig.

I utgangspunktet er signatur ikke et kontrollelement for førstelinjen. At en kontrollør påviser en ytre likhet eller ulikhet betyr ikke at signaturen er ekte/falsk. Nasjonalt ID-senter er derfor også kritisk til å oppfordre til signatursammenligning i førstelinjen. En signatur som avviker kan selvsagt anspore til spørsmål og nærmere kontroll, men som et kontrollelement har den særlig verdi først under lupen hos en skriftgransker.

På samme måte som at man bør fornye et ID-dokument hvis utseendet har endret seg vesentlig, vil passmyndighetene spare seg for unødige spørsmål om man fornyer en signatur som har utviklet seg mye. Men igjen, selv innenfor en naturlig utvikling av signaturen, vil den normalt variere.

Nasjonalt ID-senter mener at ved å omtale signaturen som et kontrollelement, øker risikoen for gale beslutninger og vedtak. Vi bemerker også at ICAO har sendt ut spørreskjema om hvor mye signaturen i pass og ID-kort er i bruk. Signatur i pass og ID-kort er i dag obligatorisk etter henholdsvis ICAO Doc 9303 Part 4 (pass) og Part 5 (ID-kort). Resultatet av spørreundersøkelsen kan innebære at signaturen blir fjernet for å gi større plass til ansiktsfoto.

§ 2-6 Innhenting av opplysninger fra folkeregisteret, fødselsnummer, personnavn m.v.

Det materielle innholdet i gjeldende passforskrift § 9 er foreslått videreført, med noen viktige unntak og presiseringer. Forslag til ny bestemmelse er også mer generell, siden den ikke bare nevner fødselsnummeret slik som passforskriften § 9 gjør, men slår fast at alle opplysningene i pass, nasjonale ID-kort og folkeregisteret skal samsvare på søknadstidspunktet.

Nasjonalt ID-senter mener det er grunnleggende slik departementet nå foreslår, at politiet ved passutstedelse skal sjekke alle identitetsopplysningene mot folkeregisteret, ikke bare fødselsnummeret. Folkeregisteret er vårt grunndataregister for identitetsopplysninger, der formell identitet blir etablert og endret, og dermed verifiseringsgrunnlaget for om identiteten eksisterer.

Fødselsnummer vil fortsatt være en viktig identitetsopplysning for norske borgere, all den tid det blir etterspurt og brukes av sentrale offentlige aktører. Vi mener derfor det er riktig at gjeldende ordning med innføring av pass videreføres for ordinære pass, og at ordningen også gjøres gjeldene også for nasjonalt ID-kort, slik departementet foreslår. Fødselsnummeret alene er i midlertidig ikke egnet til å verifisere at identiteten tilhører

personen, fordi fødselsnummeret behandles ikke konfidensielt, og det opptas ikke biometri i folkeregisteret som sikrer knytning mellom fødselsnummer og person. Opprettelse av hemmelige passord, tildeling av kodebrikker eller lagring av ansiktsfoto og fingeravtrykk samtidig som identitetsopplysninger blir registrert, er metoder som sikrer et godt grunnlag for å verifisere knytning mellom identitet og fysisk person. Passmyndighetene vil ha en vedvarende utfordring med å slå fast knytning mellom person og påstand om identitet, så lenge det ikke finnes et verifiseringsgrunnlag, eksempelvis i form av ansiktsfoto, i folkeregisteret.

En viktig ny bestemmelse når det gjelder denne problematikken er § 2-4. Bestemmelsen gir politiet en vid hjemmel til å pålegge søkeren å fremlegge dokumenter som er nødvendige for å verifisere identitet. Førstegangssøkere, herunder mindreårige, som kan fremlegge et bredt dokumentasjonsgrunnlag som viser at identiteten er i aktiv bruk, bidrar til å underbygge knytning mellom person og identitet. Samtidig gir dette et grunnlag for utspørring om identitet i et intervju.

Det fremstår ikke som helt klart, men det synes som fødested er tenkt fjernet fra passet. Vi kjenner til at fødested ikke er obligatorisk etter spesifikasjonene er ICAO Doc 9303. I praksis vil de fleste land likevel innføre fødested i passet. Fødested er et viktig kontrollelement som utenlandske og norske myndigheter ikke vil få tilgang til om det besluttes fjernet. Fødested er informasjonen som en kontrollør i førstelinjen typisk vil benytte seg av i intervju med vedkommende. Nasjonalt ID-senter mener derfor at frustrasjon knyttet til registrering av fødested ikke er en god nok begrunnelse for å beslutte å fjerne denne informasjonen fra passet.

Departementet foreslår å fjerne fødselsnummeret i midlertidig pass for å redusere verdien av midlertidige pass som ID-dokument, og dermed at de blir brukt som basis for ID-misbruk og annen relatert kriminalitet. Departementet spør høringsinstansene om et alternativ til dette, kan være en presisering i hvitvaskingsforskriften § 4-3 om at midlertidig pass ikke godtas.

Pass som identitetsbevis blir etterspurt av en rekke offentlige og private aktører, der den som utfører kontrollen har varierende kompetanse. Vi mener det er riktig å fjerne fødselsnummeret i midlertidige pass. Samtidig er det uvisst i hvor stor grad dette tiltaket alene vil redusere bruken av det. Vi anbefaler derfor i tillegg presiseringer i hvitvaskingsforskriften, og i andre regelverk som pålegger identitetskontroll ved tildeling av ulike økonomiske ytelser og rettigheter.

§ 2-6 (3)

Departementet foreslår at de mer detaljerte retningslinjene for håndtering av saker med barn født i utlandet, kan gis i instruks. Muligheter og fremgangsmåter for verifisering kan

varierte fra mye land til land og Nasjonalt ID-senter mener det er hensiktsmessig å regulere detaljer om blant annet dette i instruks.

§ 2-12 Kontroll av søknaden

Kravene til søker om godtgjøring av identitet vil etter departementets forslag fremgå av § 2-4, mens kravene til gjennomføring av kontrollen vil fremgå av § 2-12. Bestemmelsen i § 2-12 slår fast at pass- og ID-kort-myndighetene skal kontrollere fremlagte opplysninger og ektheten av dokumenter.

Forslaget til § 2-12 omhandler ikke hva som konkret ligger i disse kravene, verken med tanke på hvordan kontrollen skal foregå, eller hvilken kompetanse/opplæring som skal ligge til grunn hos den som utøver kontrollen. Dette mener vi åpner for ulik praksis, og øker risikoen for at teknisk svært sikre pass og ID-kort utstedes på feilaktig eller falskt grunnlag.

Nasjonalt ID-senter er av den oppfatning at forskriften i større grad bør sikre aktiv bruk av nasjonale retningslinjer som er utviklet for å sikre ensartethet og kvalitet i gjennomføring av identitetskontrollen, herunder kontroll med ektheten til dokumenter. Forskriften burde også reflektere ICAOS anbefalinger for gjennomføring av identitetskontrollen jf. «[ICAO TRIP Guide on Evidence of Identity](#)». Anbefalingen angir styrende prinsipper for å fastsette og validere identitet, nemlig prinsippene om 1) ekte identitet, 2) knytning mellom ekte identitet og person og 3) personen aktivt bruker identitet. Nasjonalt ID-senter mener departementet i forskriften bør inkludere disse styrende prinsipper for gjennomføring av identitetskontrollen, og videre enten konkretisere kravene til gjennomføring av kontroll og til kompetanse/opplæring i forskriften, eller la det fremgå av forskriften at kravene vil følge av retningslinjer.

Ved tildeling av eID gjelder dessuten krav til identitetskontroll i gjennomføringsrettsakt (EU) 2015/1502 til eIDAS-forordningen 910/2014. Vi mener den generelle omtalen av dette regelverket i forslag til § 3-2 ikke er tilstrekkelig for å sikre anvendelse av kravene hos passmyndighetene. Vi foreslår derfor at det i § 2-12 presiseres at:

Gjennomføringsrettsakt (EU) 2015/1502 til Rådsforordning (EU) nr. 910/2014 om elektronisk identifikasjon og tillitstjenester for elektroniske transaksjoner i det indre marked mv. (eIDAS-forordningen), inneholder spesifikasjoner for blant annet bekreftelse og kontroll av identitet. Nasjonal eID skal oppfylle disse kravene på høyeste sikkerhetsnivå.

Vi kan bemerke at Nasjonalt ID-senter i samarbeid med POD, Skatteetaten, Finans Norge og UDI har utarbeidet et forslag til en felles *Veileder for fastsettelse av identitet*, tenkt for

utstedelse av fysiske identitetsbevis, der krav til identitetskontroll på ulike nivå ble konkretisert. Kravene var jevnført med gjennomføringsrettsakt (EU) 2015/1502, ICAOs anbefalinger og ISOs arbeid med standarder for identitetsfastsettelse, og det ble sett hen til nasjonale retningslinjer i blant annet New Zealand, Storbritannia og Canada. Dette arbeidet ble i 2016 overtatt av Politidirektoratet, og nåværende status for veilederen er ukjent.

Når det gjelder krav til søk opp mot registre, herunder biometriske, stiller vi spørsmål ved om ikke passmyndighetene bør ha adgang til søk mot utlendingsregisteret, et forvaltningsregister Utlendingsdirektoratet er behandlingsansvarlig for, mens Kripos er databehandler. Risikoen for juks blir minimert og passmyndighetens kontroll blir mer effektiv når knytning mellom identitet og person kan konstateres basert på automatisert gjenkjenning, i forhold til manuell ansiktssammenligning basert på fremlagt norsk utlendingspass, nasjonalt pass e.l. Dette forutsetter imidlertid tilpasninger i utlendingsforskriften som utvider adgangen til lagring av biometri i utlendingsregisteret inntil biometri blir tatt opp ved passutstedelse. Etter gjeldende bestemmelse i utlendingsforskriften § 18-4 skal fingeravtrykk slettes: «... når utlendingen har fått innvilget oppholdstillatelse som kan danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse... Det er likevel et vilkår for sletting av fingeravtrykk at utlendingens identitet er bekreftet gjennom fremleggelse av dokumentasjon med nødvendig notoritet eller utlendingen innvilges statsborgerskap i Norge eller i et annet land som deltar i Eurodac-samarbeidet.» En større interoperabilitet og utnyttelse av de etablerte systemer er viktig for å minimere juks og sikre en effektiv behandling. Nasjonalt ID-senter mener kontrollhensynene bør veie tyngst i forhold til personvern, som eventuelt kan tale imot lengre lagringstid i utlendingsregisteret. En effektiv og sikker identitetskontroll beskytter borgerne mot identitetskrenkelser, og er forøvrig også et personvern hensyn som taler for kontinuitet i lagring av biometri frem til passutstedelse.

Særlig om tildeling og bruk av nasjonal eID

§ 3-2 Sikkerhetsnivå og funksjonalitet

Departementet skriver at rammene for utstedelse av nasjonalt ID-kort anses tilstrekkelig for å oppfylle krav til tildeling av eID på nivå høyt. Vi viser til avsnittet ovenfor, der vår vurdering av forslag til bestemmelse i § 2-12 om kontroll av søknad, herunder kontroll med identitet, er at denne ikke er egnet til å sikre en ensartet og kvalitetsmessig identitetskontroll. Bestemmelsen klargjør ikke hvordan kontrollen skal foregå, eller hvilken kompetanse/opplæring som kreves, og den henviser heller ikke til retningslinjer for dette. Inntil dette er på plass, mener vi det er vanskelig å slå fast at rammene for utstedelse av nasjonalt ID-kortet er tilstrekkelig for å oppfylle kravene til tildeling av eID på høyt nivå i gjennomføringsrettsakt 2015/1502 til eIDAS-forordningen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeider med nytt rammeverk for bruk av eID i offentlig sektor, som skal sikre gjennomføring av gjennomføringsrettsakt 2015/1502. Nasjonalt ID-senter har gitt innspill til forslaget til nytt rammeverk i [høringssvar](#) av 7.2.1019. Departementet skriver at de legger til grunn at nasjonal eID vil oppfylle kravene til høyt sikkerhetsnivå for eID også i nytt rammeverk. Om kravene til eID vil oppfylle rammeverket, herunder spesifikasjoner til bekreftelse av og kontroll med identitet (til fysiske personer), blir først klart når kravene for tildeling av eID blir konkretisert nærmere i forskrift eller i nærmere bestemte retningslinjer. Rammeverket henviser stort sett til spesifikasjonene i gjennomføringsrettsakt 2015/1502, mens EU har utgitt en veileder for anvendelse av gjennomføringsrettsakten, «Guidance for the application of the levels of assurance which support the eIDAS Regulation»¹, som gir utfyllende veiledning. Nkom blir tilsynsmyndighet, og vil måtte vurdere kravene for nasjonal eID opp mot det norske rammeverket og EU-reguleringene.

§ 5-5 Ugyldiggjøring og sperring av nasjonal eID

Department spør om nytten av mulighet for midlertidig sperring av eID. Nasjonalt ID-senter ser nytten av dette, så lenge identitet ikke er avklart, og vi anbefaler en slik ordning.

Departementet påpeker i kommentarene i avsnitt 3.5.3.5 at å nekte videre bruk av eID ved misbruk, må besluttes av det enkelte forvaltningsorgan jf. eForvaltningsforskriften § 14, og at dette ikke vil innebærer en generell sperring. Likeledes vil det være den enkelte private tjenesteeiers ansvar å sperre tilgangen. Nasjonalt ID-senter spør om det da ikke vil være påtrengt med en varslingsordning overfor så vel forvaltningsorgan som private tjenestetilbydere for å forhindre gjentatt misbruk.

§ 6-5 Opplastningstjeneste for nasjonal eID

I tillegg til denne tjenesten, mener vi det unike nummeret som knyttes til såkalt nasjonal eID også bør kunne gjenfinnes i Folkeregisteret, som vårt grunndataregisteret for identitet.

§ 5-3 Misbruk av midlertidige pass

Misbruk av midlertidig eller ordinært pass bør også være en nektelsesgrunn. Videre bør vilkårene som gjelder ordinært pass i § 5-1 a), b) og c) også være nektelsesgrunner for

¹

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/download/attachments/40044784/Guidance%20on%20Levels%20of%20Assurance.docx>

utstedelse av midlertidige pass. Det er ikke direkte identitetsfaglige grunner til at vi nevner bokstav c, men risikoen for unndragelse blir ikke mindre ved at personen søker om et midlertidig pass, enn om et ordinært pass.

§ 7-1 Gyldighetstid

Nasjonalt ID-senter støtter anbefalingen til Politidirektoratet og NSM om femårig ordinær gyldighetstid for både pass og ID-kort, og slutter seg til argumentasjonen for dette i høringsnotatet. Dette vil også støtte opp under ICAOs anbefalinger om relativt hyppig oppgradering av design og sikkerhetslementer.

Med vennlig hilsen

Tone Opdahl
Fung. leder for Nasjonalt ID-senter

Per Haddal
Seksjonsleder for Dokumentseksjonen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.

Politidirektoratet